

MINISTERUL JUSTIȚIEI

EVALUAREA TEMATICĂ A SECRETARIATULUI GENERAL AL GUVERNULUI

PRIVIND IMPLEMENTAREA

STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 – 2020

Raport de evaluare

Octombrie 2017

**OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI
COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR**

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Str. General Ion Emanoil Florescu, nr. 1, Sector 3, 030252, București
- *Adresa virtuală:* www.onpcsb.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*

a) Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) Hotărârea Guvernului nr. 594/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism;

c) Hotărârea nr. 1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

- *Misiune / atribuții/ competențe:*

Oficiul (ONPCSB) are ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, scop în care primește, analizează, prelucrează informații și sesizează autoritățile abilitate prin lege ori se sesizează din oficiu când ia cunoștință pe orice cale despre o tranzacție suspectă, în condițiile legii.

Pentru îndeplinirea obiectului său de activitate, ONPCSB are următoarele atribuții principale:

a) primește date și informații de la persoanele fizice și juridice prevăzute la art. 5 alin. (12), art. 10 și art. 24 alin. (1) lit. a)-c) din Legea nr. 656/2002, referitoare la operațiuni și tranzacții efectuate în lei și/sau valută;

b) analizează și prelucrează datele și informațiile primite conform legii pentru a identifica existența indiciilor temeinice de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism;

c) solicită oricăror autorități și instituții publice, precum și oricărei persoane fizice și juridice datele și informațiile pe care acestea le dețin și care sunt necesare în vederea îndeplinirii obiectului său de activitate. Aceste date și informații sunt prelucrate și utilizate cu

MINISTERUL JUSTIȚIEI

respectarea dispozițiilor legale referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal și a celor referitoare la informații clasificate;

d) colaborează cu autoritățile și instituțiile publice, precum și cu persoanele fizice sau juridice care pot furniza date utile, în vederea îndeplinirii obiectului său de activitate;

e) poate face schimb de informații, pe bază de reciprocitate, cu instituții străine care au funcții asemănătoare și care au obligația păstrării secretului în condiții similare, dacă asemenea comunicări sunt făcute în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor sau al finanțării actelor de terorism;

f) emite, în condițiile legii, decizii de suspendare a efectuării tranzacțiilor asupra cărora există suspiciunea că ar avea drept scop spălarea banilor și/sau finanțarea actelor de terorism;

g) sesizează de îndată Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cazurile prevăzute de lege;

h) sesizează de îndată Serviciul Român de Informații cu privire la operațiunile suspecte de finanțare a actelor de terorism, dacă în urma analizei și prelucrării informațiilor se constată indicii de finanțare a unor astfel de acte;

i) sesizează de îndată organul competent în cazul în care se constată existența unor indicii temeinice de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism;

j) se sesizează din oficiu, când ia cunoștință pe orice cale despre o tranzacție suspectă, în condițiile legii;

k) întocmește și actualizează liste cuprinzând persoane fizice și juridice suspecte de săvârșirea sau finanțarea actelor de terorism, care se transmit Ministerului Economiei și Finanțelor, potrivit prevederilor legale în vigoare;

l) verifică și controlează modul de aplicare a prevederilor legii de către persoanele fizice sau juridice prevăzute de art. 10 din Legea nr. 656/2002 și care nu sunt supuse, potrivit legii, supravegherii prudențiale a vreunei autorități publice;

m) formulează propuneri Guvernului și organelor administrației publice centrale pentru adoptarea de măsuri în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, avizează proiectele de acte normative care au legătură cu domeniul său de activitate;

MINISTERUL JUSTIȚIEI

n) organizează și realizează instruirea de specialitate a personalului propriu și poate participa la programele speciale de instruire ale altor instituții;

o) stabilește forma și conținutul rapoartelor prevăzute la art. 5 alin. (1), (7) și (8) din Legea nr. 656/2002, precum și metodologia de lucru privind raportările prevăzute la art. 5 alin. (7) și (8) din lege;

p) elaborează propriile proceduri de lucru, prin direcțiile de specialitate, și întocmește raportul de activitate anual, care va fi prezentat și supus spre aprobare plenului Oficiului;

q) elaborează, negociază și încheie convenții, protocoale, înțelegeri cu instituțiile din țară care au atribuții în domeniu și cu instituțiile similare din străinătate, în condițiile legii; poate fi membru al organismelor internaționale de specialitate și poate participa la activitățile acestora.

- *Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției:* 130, dintre care:
 - Nr. poziții ocupate (la data de 1.09.2017): 106
 - Nr. poziții vacante (la data de 1.09.2017): 24 posturi dintre care 13 posturi bugetate și 11 posturi nebugetate
 - Nr. funcții de conducere: 14

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului transmis de instituția evaluată în data de 4.10.2017 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 25.10.2017 între orele 10.00 – 12.30, la sediul instituției din Str. General Ion Emanoil Florescu, nr. 1, Sector 3, București.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Domnul Adrian MORARU – director, Institutul pentru Politici Publice
- Domnul Adrian IVAN – locțiitor, Direcția de Prevenire și Investigare a Corupției și Fraudelor, Ministerul Apărării Naționale
- Domnul Valentin TOPOLOIU – șef serviciu, Serviciul Studii și Proiecții Anticorupție, Direcția Generală Anticorupție

Reprezentanții ONPCSB care au luat parte la întâlnire au fost:

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- Doamna Steluța ONCICĂ, director, Direcția Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale – coordonatorul planului de integritate la nivelul ONPCSB.
- Doamna Emilia DIMACHE, șef Serviciul Juridic
- Doamna Felicia SECELEANU, expert SNA - Consilier al Președintelui Oficiului
- Doamna Georgiana NĂSTASE, expert SNA – Coordonator, Compartimentul Audit Public Intern
- Doamna Constanța MOLOTIM, analist financiar – Coordonator, Compartimentul Resurse Umane

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- Domnul Sorin TĂNASE, director adjunct, Direcția de Prevenire a Criminalității
- Domnul Marian-Victor STOIAN, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității

II. CONSTATĂRI

A. Declararea cadourilor

În cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB) nu a fost constituită comisia pentru evaluarea și inventarierea bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, însă există un document de evidență pentru declararea cadourilor, și anume *Registrul privind declararea bunurilor primite cu titlu gratuit*, înregistrat în Registrul unic la ONPCSB sub nr. 74/27.06.2012.

Din explicațiile oferite pe timpul vizitei de evaluare a rezultat că, întrucât în perioada analizată nu au existat situații în care să fi fost declarate, evaluate, înregistrate și gestionate bunuri primite cu titlu gratuit în exercitarea mandatului sau a funcției de către personalul oficiului, nu a fost constituită nici comisia pentru evaluarea și inventarierea acestora.

Așa cum rezultă din chestionarul de evaluare completat de instituție, în perioada analizată nu s-au înregistrat cazuri de declarare a cadourilor. În consecință, nefiind desfășurate activități de evaluare a bunurilor primite cu titlu gratuit, nu a fost necesară nici contractarea unor servicii de expertiză în acest sens.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

În ceea ce privește sesizarea în cadrul instituției a unor situații de nerespectare a legislației privind declararea cadourilor, răspunsul a fost negativ. De asemenea, instituția evaluată a înscris în chestionar faptul că anual se realizează o informare, prin notă internă, în ceea ce privește prevederile Legii nr. 251/2004 tuturor persoanelor care intră sub incidența acesteia. Referitor la gradul de cunoaștere de către personalul instituției a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, acesta este apreciat în chestionarul de evaluare ca fiind foarte ridicat. Cu toate acestea, nu există niciun instrument formal în cadrul instituției pentru cuantificarea gradului de cunoaștere de către angajați a dispozițiilor legale.

B. Protecția avertizorilor în interes public

În cadrul ONPCSB este aprobată o procedură operațională privind semnalarea neregularităților, aprobată prin Ordinul președintelui ONPCSB nr. 281/15.11.2012, conținând prevederi cu referire la aplicarea dispozițiilor legale privind avertizorul în interes public la specificul instituției.

Potrivit celor înscrise în chestionar, precum și celor rezultate pe timpul vizitei de evaluare, în perioada analizată nu au fost primite avertizări în interes public în cadrul ONPCSB și, în consecință, nici nu au fost efectuate verificări, nu au fost formulate răspunsuri, nu au fost derulate proceduri ulterioare (sesizarea organelor de urmărire penală, aplicarea unei sancțiuni, stabilirea răspunderii civile etc.), respectiv nu au fost adoptate măsuri administrative pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea unor norme legale sau de altă natură.

În ceea ce privește derularea unor programe de formare sau de informare referitor la regimul protecției avertizorului în interes public, instituția a menționat în chestionarul de evaluare că *Procedura de sistem 02 Semnalarea neregularităților*, aprobată prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 281/15.11.2012, a fost diseminată către toți angajații oficiului, prin șefii structurilor, care au semnat în acest sens pe pagina de diseminare, parte integrantă a procedurii.

C. Funcții sensibile

În cadrul ONPCSB a fost constituită, prin Ordinul nr. 11/2008, Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării sistemului de control intern

MINISTERUL JUSTIȚIEI

managerial, conform prevederilor Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015, iar instituția asigură întocmirea și actualizarea permanentă a documentelor privind misiunea, regulamentele interne și fișele posturilor. Această Comisie funcționează conform unui regulament de organizare și funcționare, aprobat prin Hotărârea Comisiei nr. 9/2015.

În ceea ce privește implementarea prevederilor Standardului de control managerial 2 „Atribuții, funcții, sarcini” cu referire la funcțiile sensibile, în luna ianuarie 2013, Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și/sau dezvoltării sistemului de control intern managerial a elaborat o Fișă de lucru a Standardului 4 „Funcții sensibile” la nivelul ONPCSB, în conformitate cu prevederile OMFP nr. 946/2005, iar în luna iunie 2016 a fost actualizată Fișa de lucru a Standardului 2 „Atribuții, funcții, sarcini”, componenta funcții sensibile, în conformitate cu prevederile OSGG 400/2015.

Așa cum rezultă din documentele prezentate, la nivelul oficiului au fost identificate un număr de 98 de persoane care ocupă funcții sensibile, din următoarele categorii: consilier al președintelui, director, șef serviciu, analist financiar, asistent analist, șofer și muncitor necalificat.

Periodic se desfășoară instruirile cu privire la gestionarea informațiilor clasificate, potrivit legii, iar riscurile rezultate în urma desfășurării activităților în cadrul structurilor ONPCSB sunt identificate, monitorizate și evaluate, semestrial și anual, o dată cu raportarea către SGG, conform prevederilor OSGG nr. 400/2005.

Din chestionarul de evaluare rezultă că nivelul de cunoaștere de către personalul ONPCSB a misiunii, obiectivelor și atribuțiilor instituției și compartimentelor, respectiv al rolului fiecărui angajat în cadrul compartimentului, precum și a obiectivelor postului este apreciat ca fiind foarte ridicat. Cu toate acestea, nu există niciun instrument formal în cadrul instituției pentru cuantificarea gradului de cunoaștere de către angajați a dispozițiilor legale aplicabile funcțiilor sensibile.

De asemenea, în perioada analizată nu au fost sesizate incidente de integritate cu privire la angajații oficiului.

III. BUNE PRACTICI

A. Declararea cadourilor

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

B. Protecția avertizorilor în interes public

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

C. Funcții sensibile

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

IV. RECOMANDĂRI

A. Declararea cadourilor

Se recomandă:

- Constituirea comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, conform prevederilor Legii nr. 251/2004.
- Adoptarea unei proceduri în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției. Prin această procedură ar trebui clarificate mai multe aspecte precum: termenul în care cadourile ar trebui declarate, unde se declară acestea, elementele declarației etc. În legătură cu declarația, ar fi util să existe un formular standardizat, iar din acesta ar trebui să rezulte care este opțiunea angajatului (să păstreze sau nu bunul). De asemenea, formularul și celelalte documente relevante trebuie să fie accesibile angajaților. Procedura trebuie întocmită conform Legii nr. 251/2004 și a normelor de punere în aplicare.
- În cadrul discuțiilor s-a evidențiat necesitatea conștientizării personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare. Totodată, s-a luat în discuție legătura între

MINISTERUL JUSTIȚIEI

procedura declarării cadourilor și cea a declarării averii, în ipoteza în care valoarea totală anuală a cadourilor primite depășește limita de 500 euro

- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu.

B. Protecția avertizorilor în interes public

Se recomandă:

- Revizuirea procedurii în domeniul semnalării neregularităților, inclusiv cu privire la implementarea legislației privind avertizorul în interes public. Pentru o tratare eficientă a avertizărilor care urmează a fi procesate prin intermediul acestei proceduri, în cadrul discuțiilor s-au evidențiat o serie de criterii pentru alegerea canalului optim de raportare și soluționare a acestora. Astfel, s-a apreciat util ca persoana / structura desemnată: (a) să poată verifica sau dispune verificarea pe fond a avertizării; (b) să fie aptă să aplice sau să dispună aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege; (c) să se bucure de încrederea angajaților din perspectiva profesionalismului și integrității. Totodată s-a subliniat faptul că mecanismul trebuie să asigure o protecție adecvată a identității avertizorului, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale pentru adoptarea acestei măsuri. Evident, prin reglementarea unui astfel de canal de raportare a neregularităților nu poate fi îngrădit dreptul salariatului de a alege oricare dintre căile de sesizare prevăzute de lege, dar se facilitează gestionarea optimă a eventualelor avertizări în cadrul instituției. Procedura ar trebui să specifice ce tipuri de sesizări se pot face. Totodată, instituția ar trebui să ia în calcul și regimul foștilor angajați care transmit sesizări cu privire la fostul loc de muncă.
- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul ONPCSB.

C. Funcții sensibile

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Se recomandă identificarea mecanismelor de control adecvate funcțiilor sensibile, rotația, dar și altele, precum: separarea sarcinilor, efectuarea de schimbări în fluxurile operaționale, aplicarea principiului prezenței mai multor persoane în efectuarea unei activități sensibile, reguli mai stricte sau ghiduri pentru persoanele care ocupă funcții sensibile, suplimentarea controalelor interne, a inspecțiilor și auditărilor activităților respective, precum și formare profesională suplimentară.

OFICIUL NAȚIONAL PENTRU JOCURI DE NOROC

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Calea Victoriei, nr. 9, Sector 3, 030021, București
- *Adresa virtuală:* www.onjn.gov.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:* Hotărârea Guvernului nr. 298 din 29 mai 2013 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc;
- *Misiune / atribuții/ competențe:*

Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN) acordă dreptul de organizare și funcționare, monitorizează, supraveghează și controlează activitățile din domeniul jocurilor de noroc și activitățile conexe, așa cum sunt reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare.

ONJN îndeplinește următoarele atribuții principale:

- a) coordonează aplicarea unitară, corectă și nediscriminatorie a dispozițiilor legale în vigoare în domeniul jocurilor de noroc;
- b) analizează și soluționează cererile de operatorii care doresc să desfășoare activități de jocuri de noroc potrivit dispozițiilor legale în vigoare;
- c) supraveghează activitățile din domeniul jocurilor de noroc direct sau împreună cu alte instituții ale statului, în condițiile legii;
- d) exercită controlul tehnic al sistemelor informatice, monitorizarea și supravegherea pentru jocurile de noroc tradiționale și la distanță, astfel cum sunt reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare;
- e) controlează aplicarea legislației specifice, asigurând aplicarea unitară a acesteia, constată fapte contravenționale și aplică sancțiunile prevăzute de lege sau sesizează organele abilitate, după caz;

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- f) analizează sesizările primite, verifică aspectele semnalate și soluționează sau sesizează organele abilitate, după caz;
- g) soluționează plângerile prelabile formulate de operatori asupra măsurilor dispuse în exercitarea atribuțiilor, conform competențelor și prevederilor legale în vigoare;
- h) analizează și soluționează solicitările formulate de alte autorități, operatori și alte părți interesate, conform competențelor și prevederilor legale în vigoare care reglementează jocurile de noroc;
- i) emite actele administrative aferente activității desfășurate și administrează evidența documentelor necesare acordării dreptului de organizare și funcționare și a deciziilor emise;
- j) asigură gestiunea bazei de date aferente activității și asigură publicarea informațiilor pe site-ul propriu;
- k) realizează analiza de risc pentru efectuarea acțiunilor de verificare și control în domeniul jocurilor de noroc pentru fiecare deținător de licență și autorizație, stabilindu-se și riscul asociat fiecăruia în parte;
- l) asigură arhivarea documentației aferente potrivit prevederilor legale în vigoare;
- m) participă la activitățile organismelor internaționale de specialitate și poate fi membru al acestora, pe baza mandatului primit de la Guvernului României;
- n) asigură colaborarea, schimbul de informații și reprezentarea în domeniul jocurilor de noroc. În exercitarea atribuțiilor sale, Oficiul poate încheia protocoale de cooperare și colaborare cu instituții similare, asociații de profil sau cu alte autorități și instituții;
- o) încheie, în condițiile legii, contracte în vederea monitorizării jocurilor de noroc;
- p) la solicitarea altor instituții specializate ale statului, poate participa, ca organ de specialitate, la efectuarea de verificări în domeniul jocurilor de noroc, împreună cu acestea.

- *Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției: 201, dintre care:*
 - Nr. poziții ocupate (la data de 31.12.2016): 181
 - Nr. poziții vacante (la data de 31.12.2016): 20
 - Nr. funcții de conducere: 25

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului transmis de instituția evaluată în data de 29.09.2017 și în desfășurarea vizitei la fața locului, data de 25.10.2017 între orele 13.30 – 16.00, la sediul instituției din Calea Victoriei, nr. 9, Sector 3, București. Reuniunea a fost deschisă de doamna Marieta SAFTA, secretar de stat în Ministerul Justiției.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Domnul Adrian MORARU – director, Institutul pentru Politici Publice
- Domnul Adrian IVAN – locțiitor, Direcția de Prevenire și Investigare a Corupției și Fraudelor, Ministerul Apărării Naționale
- Domnul Valentin TOPOLOIU – șef serviciu, Serviciul Studii și Proiecții Anticorupție, Direcția Generală Anticorupție

Reprezentanții ONJN care au luat parte la întâlnire au fost:

- Doamna Mihaela MANEA, șef Serviciu autorizări sloturi, jocuri loto, jocuri online și pariul din cadrul Direcției Generale Autorizare Jocuri de Noroc
- Domnul Mihai ROVENȚA, șef Serviciu control sloturi, jocuri loto, jocuri online și pariuri din cadrul Direcției Generale de Supraveghere și Control
- Domnul Mihăiță RUIU, Director general, Direcția Generală Autorizare Jocuri de Noroc
- Domnul Daniel Ștefan BICĂ, consilier superior, Compartimentul de Control Intern și Integritate

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- Domnul Andrei FURDUI, director, Direcția de Prevenire a Criminalității
- Domnul Marian-Victor STOIAN, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității

II. CONSTATĂRI

A. Declararea cadourilor

În cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN) nu a fost constituită comisia pentru evaluarea și inventarierea bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, întrucât,

MINISTERUL JUSTIȚIEI

așa cum rezultă din chestionarul de evaluare completat de instituție, în perioada analizată nu s-au înregistrat cazuri de declarare a cadourilor. De asemenea, nefiind desfășurate activități de evaluare a bunurilor primite cu titlu gratuit, nu a fost necesară nici contractarea unor servicii de expertiză în acest sens.

În ceea ce privește sesizarea în cadrul instituției a unor situații de nerespectare a legislației privind declararea cadourilor, răspunsul a fost negativ. De asemenea, instituția evaluată a înscris în chestionar faptul că nu s-a realizat o informare în ceea ce privește prevederile Legii nr. 251/2004 tuturor persoanelor care intră sub incidența acesteia.

Referitor la gradul de cunoaștere de către personalul instituției a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, acesta este apreciat în chestionarul de evaluare ca fiind foarte scăzut, ca urmare a faptului că nu a existat o informare în ceea ce privește prevederile Legii nr. 251/2004 a tuturor persoanelor care intră sub incidența acesteia.

B. Protecția avertizorilor în interes public

În cadrul ONJN nu au fost adoptate proceduri dedicate primirii și soluționării avertizărilor în interes public și nici persoane/compartimente responsabile cu primirea acestora, soluționarea aspectelor sesizate și aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege.

Potrivit celor înscrise în chestionarul de evaluare, precum și celor rezultate pe timpul vizitei de evaluare, în perioada analizată nu s-a primit avertizări în interes public în cadrul ONJN și, în consecință, nici nu au fost efectuate verificări, nu au fost formulate răspunsuri, nu au fost derulate proceduri ulterioare (sesizarea organelor de urmărire penală, aplicarea unei sancțiuni, stabilirea răspunderii civile etc.), respectiv nu au fost adoptate măsuri administrative pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea unor norme legale sau de altă natură.

În ceea ce privește derularea unor programe de formare sau de informare referitor la regimul protecției avertizorului în interes public, instituția a menționat în chestionarul de evaluare că nu au fost organizate și derulate astfel de programe.

C. Funcții sensibile

În cadrul ONJN a fost constituită, prin Ordinul nr. 348/23.09.2016, Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării sistemului de control intern

MINISTERUL JUSTIȚIEI

managerial, conform prevederilor Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015, iar instituția asigură întocmirea și actualizarea permanentă a documentelor privind misiunea, regulamentele interne și fișele posturilor.

În ceea ce privește implementarea prevederilor Standardului de control managerial 2 „Atribuții, funcții, sarcini” cu referire la funcțiile sensibile, din explicațiile oferite de reprezentanții instituției evaluate a rezultat că au fost inventariate funcțiile sensibile, o singură categorie de funcții din cadrul instituției încadrându-se în această categorie, și anume cea de inspector în cadrul Direcției Generale de Supraveghere și Control.

Din chestionarul de evaluate rezultă că, în cazul funcțiilor menționate anterior, nu a fost elaborat un plan de rotație și nici nu au fost stabilite măsuri specifice de gestionare a acestora.

Din chestionarul de evaluare rezultă că nivelul de cunoaștere de către personalul ONJN a misiunii, obiectivelor și atribuțiilor instituției și compartimentelor, respectiv al rolului fiecărui angajat în cadrul compartimentului, precum și a obiectivelor postului este apreciat ca fiind foarte ridicat. Cu toate acestea, nu există niciun instrument formal în cadrul instituției pentru cuantificarea gradului de cunoaștere de către angajați a dispozițiilor legale.

De asemenea, în perioada analizată nu au fost sesizate incidente de integritate cu privire la angajații oficiului.

III. BUNE PRACTICI

A. Declararea cadourilor

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

B. Protecția avertizorilor în interes public

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

C. Funcții sensibile

Nu au fost constatate bune practici în acest domeniu.

IV. RECOMANDĂRI

A. Declararea cadourilor

Se recomandă:

- Constituirea comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, conform prevederilor Legii nr. 251/2004;
- Adoptarea unei proceduri în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției. Procedura ar trebui să includă elaborarea unui model de declarație, precum și întocmirea unui registru, care să cuprindă lista persoanelor care au primit bunuri cu titlu gratuit.
- În cadrul discuțiilor s-a evidențiat necesitatea conștientizării personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare. Totodată, s-a luat în discuție legătura între procedura declarării cadourilor și cea a declarării averii, în ipoteza în care valoarea totală anuală a cadourilor primite depășește limita de 500 euro;
- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu.

B. Protecția avertizorilor în interes public

Se recomandă:

- Adoptarea unei proceduri în domeniul semnalării neregularităților, inclusiv cu privire la implementarea legislației privind avertizorul în interes public. Procedura va trebui să reglementeze: rolul persoanei desemnate să primească avertizările (atribuții); personalul desemnat în soluționarea sesizărilor; regimul de protecție a funcționarilor

MINISTERUL JUSTIȚIEI

instituției care fac sesizări; regimul sesizărilor anonime (se vor lua în considerare doar cu condiția stabilirii că persoana care a făcut sesizarea este funcționar în cadrul instituției); regimul de confidențialitate al sesizării; regimul foștilor angajați ai instituției; identificarea unor mijloace de instruire a funcționarilor instituției în domeniul semnalării neregularităților;

- Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul ONJN.

C. Funcții sensibile

Se recomandă identificarea mecanismelor de control adecvate funcțiilor sensibile, rotația dar și altele, precum: separarea sarcinilor, efectuarea de schimbări în fluxurile operaționale, aplicarea principiului prezenței mai multor persoane în efectuarea unei activități sensibile, reguli mai stricte sau ghiduri pentru persoanele care ocupă funcții sensibile, suplimentarea controalelor interne, a inspecțiilor și auditărilor activităților respective, precum și formare profesională suplimentară.